

Tarix yazan Prezident

Prezident İlham Əliyev fevralın 14-də Milli Məclisdə andiçmə mərasimində nitqində görülməyə mühtəm işlərdən danışarkən bildirdi ki, növbəti önəmli vəzifə Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpa edilməsidir:

"Deyə bilərəm ki, burada görülən işlər azad edilmiş torpaqlara gələn hər bir pərəzsiz xarici qonağı valeh edir. Çünki bu dərəcədə dağıntılardan sonra bu sürətlə bərpa işlərinin aparılması, yəqin ki, tarixdə görünməmiş bir hadisədir. Onu da nəzərə almalıyıq ki, mənfur düşmən bizim ərazilərimizi minalayıb və 300-dən çox insan artıq həyatını, ya da ki, öz sağlamlığını itirib. Əfsuslar olsun ki, biz hər həftə belə ağır xəbərləri eşidirik. Minalardan təmizləmə prosesi gedir, 120 min hektar artıq təmizlənilib, amma minalanmış ərazi qat-qat daha genişdir. Bütün bunlara baxmayaraq, keçmiş köçkünlərin öz dedə-baba torpaqlarına qaytarılması prosesi uğurla gedir". Dövlət başçısı bildirdi ki, geniş quruculuq işləri görülməyə, köçkünlər üçün yeni evlər, bütün müasir şəhərsalma qaydalarına uyğun olan yaşayış yerləri qurulacaq və tarixi şəhərlərimizin siması bərpa ediləcəkdir. Prezident İlham Əliyev qürurla dedi: "Biz bu gün Ağdamdayıq, Füzulidəyik, Laçınday, Cəbrayılday, Zəngiləndəy, Qubadlıday, Kəlbəcərdəy, Şuşaday, Hadrutday, Xocalıday, Ağdərədəy, Əsgərəndəy, Xankəndidəy! Bu yeni dövr uğurla başlayır. Əminəm ki, uğurla da davam edəcəkdir".

Prezident İlham Əliyevin 100 gün əvvəl, andiçmə mərasimində görülməyini söylədiyi və artıq həyata keçirilməkdə olan işlər dövlət başçısının son illərdə böyük qətiyyətlə, əzmlə reallaşdırılmış qlobal layihələrin, sadəcə, davamı deyil. Onların hər biri həm də yeni uğurdur.

Ermənistanın işğal altında saxladığı, 30 ilə yaxın müddətdə dağıtdığı, viran qoyduğu, xarabaya çevirdiyi Azərbaycanın əzəli yurd yerlərindən olan Qarabağ və Şərqi Zəngəzur yenidən qurulur. O yerlər doğma insanları ilə bərabər, qədim adət-ənənələrinə, mədəniyyətinə, incəsənətinə qovuşur. Xalqımızın əsrlərdə ki, böyük sevgi və xüsusi təntənə ilə keçirdiyi Novruz bayramı bu il suverenliyi tam bərpa edilmiş bütün Azərbaycanda qeyd edildi. Növbəti dəfə Prezident seçildikdən sonra - martın 18-də İlham Əliyev Xankəndi şəhərində Novruz tonqalını alovlandırdı. Azərbaycan xalqını Novruz

bayramı münasibətilə təbrik edən dövlət başçısı böyük fəxr hissilə dedi: "Dördüncü dəfədir ki, bayram tonqalını mən azad edilmiş Qarabağ torpağında qalayıram. 2021-ci ildə Şuşada, 2022-ci ildə Suqovuşanda, keçən il Talış kəndində, bu dəfə isə Xankəndi şəhərində bayram tonqalı qalanır. Bu, böyük xoşbəxtlikdir. Altı ay bundan əvvəl cəmi bir gündən az davam edən antiterror əməliyyatı nəticəsində biz öz suverenliyimizi tam bərpa etdik və bu gün Azərbaycan ərazisində ölkəmizin ərazi bütövlüyü tamamilə təmin edilmişdir".

Azərbaycan Ordusunun lokal xarakterli antiterror əməliyyatları nəticəsində uzun illər separatçıların quldur yuvası dağıldıqdan sonra rahat nəfəs alan Xankəndinin baş meydanına dövlət başçısı "Zəfər meydanı" adını verdiyini elə həmin meydandan bəyan etdi: "Fevralın 26-da mən Xocalıda xocalılılarla birlikdə Xocalı Memorial Kompleksinin təməlini qoydum. Burada yerləşmiş, qanunsuz inşa edilmiş şeytan yuvası - dırnaqarası parlament binası və onun yanındakı terror təşkilatının binası fevralın 26-da sökülməyə başladı və yerlə yeksan edildi. Separatçıların izi-tozu da qalmadı. Novruz tonqalı da son təmizləmə işlərini görür".

"Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq aparılan tikinti-bərpa, yenidənqurma işləri nəticəsində son aylar daha neçə-neçə keçmiş məcburi köçkün öz yurduna qovuşdu. Bu ilin may ayı qədim qala şəhərimiz üçün də düşərli oldu. 1992-ci ilin bu ayında Şuşa tarixində ən ağır günlərini yaşamış, təcavüzkar ermənilər tərəfindən işğal olunmuşdu və 30 ilə yaxın düşmən tapdağı altında qalmışdı.

2024-cü ilin mayında bu şəhərin tarixində yeni mərhələ başladı. Şuşa uzun illər sonra ilk sakinlərini qarşıladı. Mayın 11-də isə Şuşanın Cıdır düzündə VII "Xarıbülbül" Beynəlxalq Musiqi Festivalının və "Şuşa - islam dünyasının mədəniyyət paytaxtı 2024" ilinin açılış mərasimi keçirildi. Dövlət başçısı tədbirdəki çıxışında vurğuladı ki, Şuşasız yaşadığımız 28 il həm şuşalılar, həm bütün Azərbaycan xalqı mənəvi əzab illəri kimi öz yaddaşlarında saxlayırlar və saxlayacaqlar. Şuşa şəhərinin dirçəldilməsi istiqamətində növbəti addım atıldığını - ilk sakinlərin uzun fasilədən sonra öz doğma şəhərinə qayıdıb burada məskunlaşdıqlarını qeyd

edən Prezident İlham Əliyev Şuşanın tarixi simasının bərpası istiqamətində fəal işlər getdiyini dedi. Dövlət başçısının bildirdiyi kimi, Şuşa, sözün əsl mənasında, dirçəlidir. İşğal dövründə işğalçılar tərəfindən tamamilə dağıdılmış bir çox tarixi və dini abidələr bərpa olunur, yeni yaşayış binaları, hotellər tikilir, müasir infrastruktur qurulur. Artıq dörd məscid yenidən qurulub, digər məscidlərdə isə təmir-bərpa işləri aparılır. Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Yuxarı Gövhər ağa, Saatlı məscidləri, eləcə də Mehmandarovların malikanə kompleksi ərazisindəki məscid bərpa olunub və ötən ilin mayında istifadəyə verilib. Bu il mayın 10-da Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Şuşada Mamayı məscidinin bərpadan sonra açılışında iştirak etdilər. Dövlət başçısına və birinci xanıma məsciddə görülən işlər barədə məlumat verildi. Bildirildi ki, bərpa zamanı bütün işlər tarixi görkəm nəzərə alınmaqla aparılıb. Qeyd edək ki, şəhərin mərkəzi hissəsində yerləşən Mamayı məhəlləsində XIX əsrin sonlarında tikilmiş Mamayı məscidi də Şuşanın əksər abidələri, dini ocaqları kimi erməni işğalçıların vandalizminə məruz qalmışdı.

Mayın 10-da Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Şuşada inşa ediləcək üçüncü yaşayış kompleksinin təməlqoyma mərasimində də iştirak etdilər. Məlumat verildi ki, Şuşa şəhərində üçüncü yaşayış kompleksinin layihəsi çərçivəsində 17 yaşayış binasının inşası nəzərdə tutulub. Kompleks ümumilikdə 487 mənəzədən ibarət olacaq. Hazırda binanın layihələndirmə işləri başa çatdırılıb. Tikinti işlərinə bu ilin yayında başlanılması planlaşdırılır.

Mayın 18-də dövlət başçısı İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Zəngilan məscidinin açılışında iştirak etdilər. Diqqətə çatdırmaq ki, 30 ilə yaxın işğal altında qalan ərazilərimiz azad edildikdən sonra Qarabağdakı tarixi, dini və mədəniyyət abidələrinin bərpası layihələri çərçivəsində Zəngilan məscidində bərpa-tikinti işlərinə başlanılmışdı. Zəngilanda yeni məscidin təməli 2021-ci il aprelin 26-da Prezident İlham Əliyev tərəfindən qoyulmuşdu. Məscidin tikintisini Heydər Əliyev Fondu "PAŞA Holding" MMC-nin dəstəyi ilə həyata keçirib.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

